

Radikal kjønnskvolterering ved Universitetet i Bergen vil ikke føre til at UiB avanserer på listen over verdens beste universiteter, mener **TERJE ØSTIGÅRD** i dette innlegget.

Det likestilte universitetet

ENKELTE POLITISKE partier og studentorganisasjoner har vedtatt at radikal kjønnskvolterering på universitetene er strategisk viktig for å oppnå full likestilling, som derved vil sette en standard for resten av landet. Grunnen er at universitetene blir fremstilt som en versting når det gjelder likestilling.

Radikal kjønnskvolterering betyr at kun kvinner skal bli ansatt SELV OM menn er bedre kvalifisert. Moderat kjønnskvolterering innebærer at kvinner blir ansatt hvis en kvinnelig og en mannlig kandidat er like kvalifiserte.

De som argumenterer for radikal kjønnskvolterering hevder at det ikke vil bli et likestilt universitet før tidligst i 2035 hvis ikke kun kvinner og ingen menn blir ansatt på universitetene fra nå av. Statistikken de baserer seg på er det faktum at i dag er det kun 18 prosent kvinnelige professorer på landsbasis.

SKAL DOGMATISK, politisk ideologi ha fortrinn fremfor kunnskapsproduksjon og fri forskning på universitetene? Eller er kanskje ikke situasjonen så svartmalt som de ideologiske fundamentalistene hevder, og er det andre måter som er raskere, bedre og mer kunnskapsbaserte på veien til det likestilte universitetet på professornivå?

Hvis man ser alle universitetene og fakultetene under ett, så er det likestilling innen 40-60 prosentregelen. Naturvitenskapelige og tekniske fag er dårligst på likestilling. Kvinner er i flertall innen medisin og helsefag. Absolutt likestilling på en 50-50-grense til enhver

tid kan umulig være et mål. Hvis så er tilfellet, må det settes inn strakstiltak for at det ikke skal være flere kvinner enn menn innen medisin og helsefag. Alternativt kan man godta at noen områder har en høyere representasjon av kvinner.

Hvordan er det mulig å oppnå 40-60 prosent likestilling når det gjelder professorer? Hovedproblemet er at det knapt blir ansatt vitenskapelig personale på universitetene. Ved UiB ble det i 2006 totalt ansatt ni nye professorer mens 24 fikk opprykk. 52 prosent av de 33 nytilsatte førsteamanuensisene var kvinner. Dette er den reelle situasjonen, og også en løsning til å bedre likestillingen blant professorene.

HVIS MAN HAR en doktorgrad, så har man kompetanse som tilsvarer førsteamanuensis. For å bli professor må man i snitt ha en kompetanse tilsvarende cirka «2,5» doktorgrader, det vil si at en førsteamanuensis må skrive cirka 1,5 doktorgrad i tillegg til den kompetansen vedkommende har, for å bli professor.

En doktorgrad er normert til tre års forskningstid. Teoretisk tilsier det at med tilsvarende forskning som på en doktorgrad, så er det mulig å tilegne seg profesorkompetanse innen 4,5 år. I praksis tar det lengre tid på grunn av at som universitetsansatt går 80 prosent av tiden med til undervisning, og ikke minst, administrasjon og byråkrati.

Ved å muliggjøre mer forskningstid for førsteamanuensis til å kvalifisere seg til professorer, så vil det raskt bli 40-60 prosent likestilling på professornivå. Det vil hele forsknings-Norge tjene på fordi Norge blir en bedre kunnskapsnasjon, og universitetene vil klatre på verdensrangeringen. Det vil riktignok koste penger, men både regjeringspartiene og opposisjonen sier de vil satse på forskning.

Radikal kjønnskvolterering er en akademisk og intellektuell dødsdom.

Å ANSETTE kvinner hvis menn er bedre kvalifisert er politisk ideologi og diskriminering som ikke er universitetene verdig hvis kunnskap er et mål og at Norge generelt sett skal konkurrere som en

kunnskapsnasjon på verdensbasis. ESA tillater heller ikke øremerking av stillinger til kvinner fordi det strider mot konkurransereglene i EØS-avtalen.

Viljen til ikke å ville ansette de beste er en akademisk og intellektuell dødsdom. UiB er det 227. beste universitetet i verden. Universitetene blir ikke bedre av å ikke ansette de best kvalifiserte. Radikal kjønnskvolterering er derfor en radikal feilprioritering. Dessuten er universitetene likestilt innen 40-60 prosentregelen.

Universitetene skal være kunnskapsinstitusjoner. Politikere driver med politikk. Det er snart valg. Blir kunnskap og universitetene et tema?

FAKTA

- UiO er på 177. plass på verdensrangeringen av de beste universitetene.
- UiB er på 227. plass og nest best i Norge.
- Det er et uttalt, politisk mål at universitetene skal bli bedre.
- Radikal kjønnskvolterering innebærer å kun ansette kvinner selv om menn er bedre kvalifisert.
- Likestillingen på universitetene er bedre enn det bildet som blir fremstilt politisk.

STATISTIKK

- Universitets- og høyskolesektoren totalt: 42 % ansatte kvinnelige forskere.
- Universiteter: 40 % ansatte kvinnelige forskere.
- Vitenskapelige høyskoler: 39 % ansatte kvinnelige forskere.
- Statlige høyskoler: 49 % ansatte kvinnelige forskere.
- Nasjonale samfunnsvitenskapelige institutter: 49 % ansatte kvinnelige forskere.
- Medisin og helsefag: 60% kvinner som fast, vitenskapelig personale.
- Naturvitenskapelige og teknologiske fag har dårligst likestilling.
- (Kilde: www.kvinneriforskning.no. Tallene er fra 2007)
- I 2008 var det 45 % kvinner som tok doktorgrad. Ved UiB var det flere kvinner enn menn.

TERJE ØSTIGÅRD

post.doc v/Unifob Global, Universitetet i Bergen

UNIVERSITETET I BERGEN: På 227. plass i verden.

FOTO: BA

Og hva mener egentlig Frp?

Henning Nilsen skriver i BA 4. juli om fylkesmannens vedtak om ulovlig skatterebatt i Bergen. Høyresidens skattefritak for enkeltområder i Kalfaret og Hjeltestad er ulovlig, ifølge fylkesmannen, noe Nilsen er enig i.

Men hva mener Nilsens parti, Frp? For når Nilsen, som frp-er, går ut og sier at han støtter en retaksering og et allemå-betale-prinsipp, så er dette stikk i

strid med hva hans eget parti mener og har jobbet for, både som støtteparti for dagens Høyre-byråd og som en del av byrådet frem til sommeren.

Hver gang eiendomsskatten er oppe til debatt er det en pinlig affære for Frp. Partiet, som rir i et selverklært korstog mot «eliten» og for likhetsprinsippet, har vært med å skåne byens rikeste fra en skatt alle andre må betale. Her er det

ikke mange minstepensjonister eller arbeidsledige som får skatterebatt, slik Nilsen hevder, men derimot mangemillionærer og andre med nok i lommeboken til å være med å betale for fellesskapet. Det ville vært rimelig spektakulært om arbeidsløse flest bodde i villaer på over 200 kvadratmeter med utsikt mot havet og svømmebasseng. For det er slike eiendommer som slipper skatt i dag.

Denne hvitvaskingen av Frps politikk kan ikke stå uimotsagt. Så ut med språket, Nilsen, er dine løfter om retaksering og slutt på unnasluntringen for de rike noe partiet ditt står for, eller er det kun dine egne ønsketanker?

● **Simen Willgohs** er bystyremedlem for SV

SIMEN WILLGOHS